

GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid
Holland Zuid
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 166
3300 AD Dordrecht

Raadhuisplein 3
3331 BT Zwijndrecht
Postbus 15
3330 AA Zwijndrecht
T 14 078 (algemeen)
F (078) 620 64 00
gemeente@zwijndrecht.nl

Onderwerp	Van/behandeld door	Datum
Zienswijze concept begroting 2021	M.J. Dekker	27 mei 2020
DGJ		
Uw kenmerk/schrijven	Ons nummer	Verzenddatum
UIT/2004139		

Geacht bestuur,

De raad van de Gemeente Zwijndrecht heeft in zijn vergadering van 26 mei 2020 kennisgenomen van de concept begroting 2021 en de concept jaarstukken 2019 van de GR Dienst Gezondheid & Jeugd (hierna DGJ).

In deze brief geven wij u onze zienswijze op de concept begroting 2021 per begrotingsprogramma en de bestemming van het jaarresultaat 2019.

Concept begroting 2021

Dienst Gezondheid en Jeugd

Naast de jaarlijkse indexering van de inwonerbijdrage vraagt u onze zienswijze op een viertal voorstellen die de inwonerbijdrage verhogen met:

1. € 80.000 wegens (structurele) uitbreiding meldpunt zorg & overlast
2. voor Dordrecht en Alblasterdam verhoging bijdrage samen voor gezond budget tot de vastgestelde inwonerbijdrage
3. € 200.000 om een integraal programma seksuele gezondheid te ontwikkelen
4. € 150.000 om structureel extra aandacht aan infectiepreventie te besteden (door middel van voorlichting en advies).

- Algemeen

Wij waarderen het dat u de beleidswijzigingen in de begroting presenteert en niet via losse besluiten bovenop de begroting. We constateren wel dat de voorstellen die nu worden meegenomen niet voldoen aan een aantal voorwaarden. In onze zienswijzen op de begroting 2020 en het meerjarenbeleidsplan 2020-2023 hebben wij onder andere aangegeven dat nieuwe voorstellen uit bestaande budgetten gedekt moeten worden. Verder ontbreekt op alle onderdelen een goede inhoudelijke en financiële toelichting – nut en noodzaak, duiding, onderbouwing gevraagd budget, afstemming op lokale behoefte,

wettelijke of niet-wettelijke taak etc. Wij stemmen daarom **niet** in met de verhoging van inwonerbijdrage voor de drie voor ons relevante voorstellen. Voorstel 2 is alleen van toepassing voor de gemeenten Alblasserdam en Dordrecht.

Gezien de financiële situatie bij de gemeenten gaan wij ervan uit dat u de kosten dekt uit bestaande budgetten en een keuze maakt in nieuw voor oud beleid. Daarbij gaan we ervan uit dat u alleen de kosten meeneemt van taken die na verstrekken van de gevraagde informatie aan en na afstemming met - de lokale wensen van - gemeenten door de deelnemende gemeenten als noodzakelijk worden geacht. Hierna **In de bijlage geven wij u per voorstel nog een aantal aandachtspunten mee.**

Verbinding tussen uw dienst en de gemeente

Zoals in onze algemene reactie op de vier voorstellen waar u onze zienswijze op vraagt, hechten wij veel waarde aan de afstemming met de gemeenten over de taken die u uitvoert. Wij missen informatie om een goede afweging te maken, maar verwachten vooral van u dat u zowel bestuurlijk als ambtelijk verbinding zoekt met gemeenten waardoor u vanuit de wensen en behoeften van gemeenten bepaald wat u doet. **Hoe en wanneer gaat u dat doen?**

Dat geldt niet alleen voor de vier voorstellen die u doet, maar ook andere elementen van uw begroting. Zo noemen wij als voorbeeld de gestegen kosten voor OGGZ. U geeft aan dat dit het gevolg is van de Wet Verplichte GGZ. Voor de periode 2020-2023 wordt dit uitgevoerd door DG&J. Wij missen een nadere inhoudelijke toelichting op de gevolgen van de wet verplichte GGZ en de financiële consequenties, zeker in relatie tot de kosten die lokaal ook voor de WvGGZ worden gemaakt. Hoe verhouden de hier opgenomen kosten en de lokale kosten zich tot elkaar?

In augustus neemt uw directeur afscheid. We willen dat u aan de nieuwe directie de verbinding met gemeenten – op alle niveau's - als speerpunt meegeeft.

Serviceorganisatie Jeugd

U hanteert het geïndexeerde financiële kader uit de Omdenknotitie in de ontwerp begroting 2021. Dit basisscenario lijkt achterhaald door o.a. de werkelijke kosten in 2019, het niet (afdoende) realiseren van de taakstelling in 2020 en de verwachte volumegroei vanaf/in 2020. **Realistisch begroten is het devies.**

Wij hanteren het uitgangspunt dat we de (vastgestelde) begroting van de GR volgen. Wij willen dat u voor het onderdeel SOJ met meer snelheid en daadkracht doorpakt op de voorgestelde maatregelen. (Nog langer) Uitstel van uitwerking en invoering van maatregelen laten de druk op de gemeentelijke begrotingen steeds verder oplopen. Scenario 2b houdt naast de realisatie over 2019 ook rekening met een groei in 2020. Een groei die in de praktijk mogelijk zichtbaar is, maar inzicht in de volumegroei hebben wij als gemeenten op dit moment niet. Wij verwachten dat u ons meer inzicht geeft in de verwachte volumegroei

(in bijvoorbeeld de 1e bestuursrapportage 2020). Ook vragen wij u om een herziene meerjarenbegroting 2021-2024 voor jeugdhulp op te stellen, waarbij recht wordt gedaan aan zowel de volumegroei in 2020, de vertraagde realisatie van de taakstellingen in 2020 en het doorpakken op de voorgestelde maatregelen vanaf 2021. Deze herziene begroting zien wij graag **voor 1 september** in 2020 ter zienswijze tegemoet.

Om de taakstellingen te kunnen realiseren, willen wij als gemeenten -samen met de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ en aanbieders- een slag in de transformatie maken. Hiervoor zijn al verschillende regionale projecten ingezet en hebben gemeenten lokaal ook een opgave liggen. Met elkaar is het nu van belang hier een versnelling in aan te brengen om te zorgen dat de transformatie echt op gang komt. Hierbij speelt ook mee dat we met elkaar kijken hoe we de inkoop zo kunnen organiseren dat deze ook bijdragen aan de transformatiedoelen. Kern daarbij is: normaliseren, en demedicaliseren en sturen op onze aanbieders.

In het begrotingsprogramma Serviceorganisatie Jeugd verwijst u bij de drie W-vragen naar de Omdenknoot, het Aanjaagplan jeugdhulp ZHZ en de uitwerking van de afzonderlijke voorstellen uit het Aanjaagplan. Ons inziens moet een begroting een zelfstandig leesbaar stuk zijn. Wij verzoeken u deze W-vragen uit te werken en op te nemen in de begroting die in juli wordt vastgesteld in het Algemeen Bestuur en deze aan de raden toe te sturen.

~~In de Kamerbrief van 20 maart 2020 wordt gemeld dat er een invulling komt van een Algemene Maatregel van Bestuur binnen de jeugdwet over 'reële tarieven in de jeugdhulp'. Hiermee bestaat een risico op hogere uitgaven voor de jeugdhulp voor de jaren 2021 en verder. Wij missen deze risicomelding in uw begroting. Wij verwachten dat u bekende risico's vermeld zodat wij deze als gemeenten ook kunnen meenemen in onze begroting.~~

In de raadsvergadering van 14 april heeft onze wethouder Jeugd in de raad een mededeling gedaan dat er mogelijk extra uitgaven noodzakelijk zijn voor de bekostiging van Jeugdbescherming en Jeugdreclassering. In de Kamerbrief van 20 maart 2020 wordt in relatie tot deze zelfde ontwikkeling gemeld dat er een invulling komt van een Algemene Maatregel van Bestuur binnen de jeugdwet over 'reële tarieven in de jeugdhulp'. Hiermee bestaat een risico op hogere uitgaven voor de jeugdhulp voor de jaren 2021 en verder. Wij missen deze risicomelding in uw begroting. Wij verwachten dat u bekende risico's vermeld zodat wij deze als gemeenten ook kunnen meenemen in onze begroting. Wij verwachten hier uiterlijk 30 juni 2020 een terugkoppeling op van uw organisatie.

Concept jaarstukken 2019

Resultaatbestemming Dienst Gezondheid en Jeugd

Het resultaat van het onderdeel dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) is € 1.495.000 voordelig in 2019. U geeft aan dit resultaat als volgt te willen bestemmen:

1. aanvulling van weerstandsvermogen met € 35.000,

2. inzet beleidsvoorstellen van € 235.000 en
3. restitutie aan gemeenten van € 1.225.000.

Ad 1 Weerstandsvermogen

Wij kunnen ons vinden in de voorgestelde aanvulling ad € 35.000 van het weerstandsvermogen. Dit voorstel past binnen de afspraken van de uniforme kaderstelling GR-en ZHZ. Vooralsnog zien wij geen noodzaak om het weerstandsvermogen bij de DG&J verder te verhogen vanwege de nadelige effecten van de coronacrisis. In 1e instantie dient het Rijk nl. te compenseren voor corona-gerelateerde zaken.

Ad 2 Beleidsvoorstellen

~~Op de bestemming van het resultaat voor een viertal voorstellen met een totale omvang van € 235.000 vraagt u een zienswijze. Het gaat hierbij om:~~

- ~~1. Eénmalige versnellingsbijdrage aanpak thuiszitters (€ 50.000)~~
- ~~2. Codificeren toezicht Wmo (€ 45.000)~~
- ~~3. Uitbreiding pilot veilig opgroeien bij alle gemeenten in onze regio (€ 70.000)~~
- ~~4. Infectiepreventie (€ 70.000)~~

~~In uw voorstel voor de eenmalige versnellingsbijdrage aanpak thuiszitters, het codificeren toezicht Wmo en de infectiepreventie missen wij een gedegen onderbouwing. Ook nut en noodzaak om in 2020 deze acties nog in te zetten blijken onvoldoende. Daarom verzoeken wij u de voorstellen verder uit te werken en te onderzoeken hoe deze binnen de bestaande organisatieonderdelen en bestaande budgetten kunnen worden uitgevoerd, in 2020 en/of 2021.~~

~~Het voorstel voor uitbreiding van de pilot veilig opgroeien ondersteunen wij uiteraard omdat wij al aan deze pilot deelnemen. Wel vinden wij dat u ook voor dit voorstel middelen binnen uw bestaande budgetten moet zoeken.~~

Wij stemmen niet in met de door u gevraagde reserveringen. Wij houden vast aan de afspraak dat positieve resultaten worden uitgekeerd aan gemeenten voorzover deze niet nodig zijn voor het vormen van het afgesproken weerstandsvermogen (zie ad 1).]

In de begroting spreekt u de ambitie uit invloed uit te oefenen op de verlaging van de instroom van meldingen door een beweging naar voren te maken. Wij delen deze ambitie, mede gezien de stand van een aantal indicatoren voor Veilig Thuis in de jaarrekening. Wij onderschrijven uw standpunt dat dit in de operatie vraagt om een goede samenwerking van Veilig Thuis met de jeugdteams en sociale wijkteams. Aanvullend vraagt het naar onze mening ook een beleidsmatig goed contact met de gemeenten, om ook op strategisch niveau de lijnen goed af te stemmen en waar nodig bij te sturen. De beleidsafdelingen fungeren lokaal ook als opdrachtgever naar de beide teams. Wij pleiten daarom voor een periodiek, regionaal ambtelijk overleg tussen Veilig Thuis en de beleidsafdelingen van de gemeenten. **Kunt u dit vormgeven?**

Corona crisis

Uw organisatie speelt een belangrijke rol in de beheersing van de corona-crisis. De inzet die van u wordt gevraagd heeft daardoor ook impact op uw normale werkzaamheden en de begroting. Allereerst maken wij graag van de gelegenheid gebruik onze waardering voor deze inzet uit te spreken. Daarnaast verzoeken wij u met klem zo snel als mogelijk een (taak-inhoudelijke en financiële) impact-analyse te verstrekken.

Wij vertrouwen erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Raad van de gemeente Zwijndrecht

De griffier De voorzitter

Bijlage: aandachtspunten voorstellen uit de begroting

- Meldpunt Zorg en Overlast

U vraagt nu structureel (na tweemaal incidenteel) een extra bijdrage voor uitbreiding van het meldpunt zorg & overlast. Bij de begroting 2020 hebben diverse gemeenten in hun zienswijze kenbaar gemaakt, dat bij een eventuele structurele uitbreiding kanttekeningen werden geplaatst. Ondermeer werd gesteld:

- *dat de nadere duiding van de E33 meldingen de komende periode van belang om te zijner tijd (uiterlijk begin 2020) de afweging te kunnen maken of een structurele versterking van het meldpunt Z&O de beste oplossing is en*
- *om inzichtelijk te maken wat de structurele kosten zijn zodra duidelijk is wat de effecten zijn van een aantal maatregelen waar volop aan gewerkt wordt, zoals de inrichting van een 24/7 meldpunt niet acute zorg die is gekoppeld aan de wet verplichte GGZ en de (door)ontwikkeling van de wijkteams.*

Deze informatie hebben wij tot op heden niet ontvangen. Daarnaast vinden wij dat u meer zichtbaar moet maken in hoeverre het meldpunt bijdraagt aan effectieve inzet van hulpverlening om recidivering te voorkomen. **Wij ontvangen dit inzicht van u voor 1 september 2020.**

- Seksuele gezondheid

In het meerjarenbeleidsplan heeft u de ontwikkeling van een integraal programma seksuele ontwikkeling aangekondigd. Het zou hierbij gaan om een bredere voorziening seksuele gezondheid, waar diverse gerelateerde thema's met elkaar worden verbonden en waar wordt samengewerkt met andere relevante stakeholders in de regio.

Het is echter nog onvoldoende duidelijk welke verbreding dit betreft, en hoe dit financieel uitwerkt. Het samenbrengen van diverse beleidslijnen kan nl. ook leiden tot besparingen in plaats van extra kosten. Het programma "Nu niet zwanger" wordt genoemd, maar onduidelijk is hoe dit in het programma seksuele ontwikkeling wordt opgenomen. Ook afgezet tegen het feit dat enkele gemeenten, waaronder Zwijndrecht, dit programma nu als maatwerkproduct inkoopt. **Maakt dat het programma "Nu niet zwanger" dan overbodig?**

- Infectiepreventie

Wij zijn voor een verbetering van de infectiepreventie, zeker gezien de situatie waar we nu in verkeren. Ook in deze verzoeken wij u binnen de huidige organisatie te zoeken naar mogelijkheden om dit voornemen voorrang te geven. Ook verzoeken wij u de mogelijkheden van cofinanciering te onderzoeken bij betreffende instellingen.